

49. évfolyam, 3. szám
2020. III. negyedév

Zalaerdő

A ZALAERDŐ ZRT. DOLGOZÓINAK LAPJA

A világkiállítás kapujában

FOTÓ: VARGA GYÖRGY

**AZ ORSZÁGOS VADÁSZNAP ÉPPEN
HARMINC ÉVE ZALA MEGYÉBŐL INDULT ÚTJÁRA**

2

SZENTPÉTERFÖLDE

Négyszögletű
Kerek Emlékerdő

6

NAGYKANIZSA

Fácántenyésztés –
harmadik éve

7

MURA PROGRAM

Vonalhosszabbítás
Kistolmácsnál

Négyszögletű Kerek Emlékerdő

KÜLÖNLEGES ERDŐ TELEPÍTÉSE SZENTPÉTERFÖLDÉN

Az 1971-ben Budapesten megrendezett vadászati világkiállítás 50. évfordulóját 2021-ben Magyarország egy újabb nemzetközi kiállítással kívánja megünnepelni, az „Egy a Természettel” Vadászati és Természeti Világkiállítással. Ennek jegyében szerte az országban 1-1 hektáros emlékerdők telepítésére nyílt lehetőség költségvetési támogatással. Társaságunk is pályázatot nyújtott be egy ilyen emlékerdő telepítésére, amelyet Szentpéterföldén a múlt év végén meg is valósított.

Az újonnan létrehozandó erdő tervezését és telepítését a Bánokszentgyörgyi Erdészet végezte el. A kivitelezés egyik elvárása az volt, hogy legyen kör alakú. A megfelelő méret, forma és elhelyezkedés alapján a Szentpéterföldei Vadászaházunk felé vezető út melletti vadföldünket jelöltük ki az emlékerdő színhelyül.

Az erdő megtervezésekor már az elején rögtön minden kollégából kibújt a gyermek: „Legyen Négyszögletű Kerek Erdő!” Mindezzel persze kitűnő meseírónkra, Lázár Ervinre emlékezve. Úgy döntöttünk, hogy mivel a jövőbeni kiállítás szellemisége pontosan arról szól, hogy a magyar ember hajdani életvitele és mesevilága mindig is egy volt a természettel és az erdővel, mi ennek is emléket állítunk azzal, hogy egy már megírt, közismert gyermekmesének teremtünk helyszínt.

A mellékelt ábra az erdőtelepítés határvonalait ismerteti. A zöld kontúrok között ültettünk facsetemeteket, a többi kaszált füves terület (jórészt nyiladék) lesz. A terület mellett elhaladó úton a dicsei rakodó felől érkezve egymás után három, 12 méter széles nyiladékra lesz rálátásunk, amelyeket különböző fajok szegélyeznek. Az első nyiladékon a tavasszal már lombban virágzó vadkörte, a távolban az ősszel szép sárga lombú korai juhar alkotja a szegélyt. A második nyiladékon elől lila virágú magnóliák, hátul őszi aranyárga lombú tulipánfák vannak. A harmadik nyiladékon (visszafelé nézve) tavasszal virágzó, ősszel piros lombú cseresznye a szegély előtt, hátrébb az őszi bordó lombú vöröstölgy. A körszeletek külső szegélyén oldalt virágoskórós-tiszafa, illetve nyír-tiszafa sorok vannak, az út felé eső szegélyen pedig kékecszürke atlaszcédrusokat ültettünk,

előjük pedig ősszel kárpintpirosra színeződő kecskerágócserjéket.

A szegélyek közötti erdőtesteket a fenyőpusztulások egyik túlélő fajából, a nordmannfenyőből ültettük el, bükkal és kocsánytalan tölgygel elegyítve.

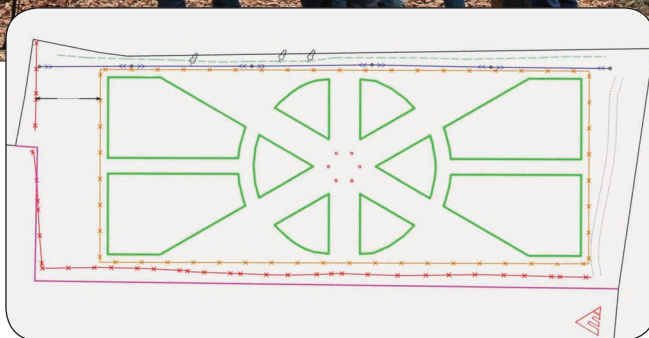
Az erdőtelepítést bekerítettük vadkár-elhárító kerítéssel, és az egyik sarkához egy emléktáblát helyeztünk el, egy különleges oszlopon. Mivel az emlékerdő szegélyénél az erdei vasút pályája húzódik végig, ezért vasutasainkkal két tölgy vasúti talpfából síncsavarokkal összerögzített tartóoszlopot készítettünk. Ennek ferdén levágott tetejére helyeztük el a táblát, amelynek szövege: „Ezt az egy hektárnyi Négyszögletű Kerek Emlékerdőt a ZALAERDŐ Zrt. telepítette a 2021-es, „Egy a Természettel” Vadászati és Természeti Világkiállítás jegyében, 2019 decemberében.”

Az erdőtelepítés átlagmagassága jelenleg – hozzávetőleg – 30 centiméter. Nagyon sokáig csak egy füves, bekerített terület fog látszani, de egyszer majd nagyon szép lesz! Köszönet érte mindenkinek, aki részt vett a létrehozás munkáiban!

Vaski László
erdőművelési ágazatvezető,
erdészeti igazgató-helyettes

Az Emlékerdő ünnepélyes átadóján dr. Kovács Zoltán, a 2021. évi „Egy a Természettel” Vadászati és Természeti Világkiállítás lebonyolításáért felelős kormánybiztos, Cseresnyés Péter országgyűlési képviselő, a Mura Nemzeti Program miniszteri biztosa és Rosta Gyula vezérigazgató mondott ünnepi beszédet, majd leleplezték a Kárpáti Hunor által faragott Emlékoszlopot 2020. szeptember 25-én. Az ünnepség részeként ültették el az Emlékfa gyanánt szolgáló hárs csetemetét.

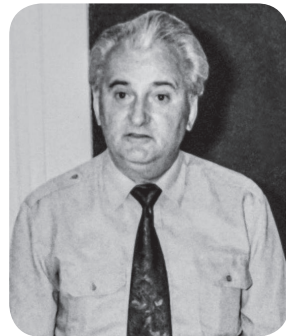
In memoriam dr. Fatalin Gyula 1933–2020

Gyászol a zalai vadásztársadalom, mert egyik leghíresebb tagja dr. Fatalin Gyula, a gyémántdiplomás erdőmérnök, elhunyt. Szíve zalaegerszegi otthonában, 2020. szeptember 2-án hajnalban szűnt meg dobogni. Álmában érte a halál, életének 88. évében. Oly csendesen távozott az élők sorából, ahogyan nyugdíjas éveit élte, szerettei körében, megelégedett boldogsággal.

Fatalin Gyula 1933-ban, erdészcsaládban született Egerváron, ahol édesapja – Fatalin Jenő – Solymossy László, a híres ornitológus, birtokán szolgált erdőőri-vadőri minőségben. A II. világháború után a család Kőszegre költözött, és itt érettségizett a Bencés Gimnáziumban. Így először a papi hivatásra készült, de végül apja és bátyja, Imre nyomdokait követve, erdész pályára lépett. Erdőmérnöki diplomáját 1957-ben szerezte Sopronban, majd kiválóan képzett szakemberként nagyívű, erdőmérnöki és vadászati életpályát futott be.

A végzés után Zalában helyezkedett el, ahol nyugdíjba vonulásáig, 1993-ig dolgozott. Volt erdészeti előadó, erdésztervezető az Észak-zalai Erdőgazdaságnál, majd erdőtervezési irodaigazgató, s végül a Zalaegerszegi Erdőfelügyelőség igazgatója. Szerencsés embernek vallhatta magát, mert egész életében Zala igazi kincseivel, a megyei erdőkkel és a bennük élő híres gímszarvasállománnyal foglalkozhatott. Munkásságát áthatotta a kreatív gondolkodás, a mindig új, a jobb megoldások keresése. Ismerte, értette és szerette a természetet! Elkötelezett szakemberként tudta, mikor és mit kell tennie a rábízott feladatok legjobb megvalósításáért, és határozott vezetőként meg is lépte azokat. Az erdők hármaskörű funkciói közül – fatermesztési, környezetvédelmi, közjóléti – különösen szorgalmazta a harmadik szerep megerősítését, a zalaegerszegi Azáleás-völgy kialakításával, sétálóerdők, arborétumok megvalósításával. Éveken át betöltötte az Országos Erdészeti Egyesület helyi csoportjának elnöki tisztségét is.

1975-ben választották meg a MAVOSZ Zala megyei IB vadászmasterévé. E tisztségét 15 éven át, 1990-ig gyakorolta. Ebben az időszakban nevéhez fűződött a megyei vadgazdálkodási fejlesztési terv kidolgozása, benne a félvad fácánnevelés és a megyei hét szarvaskezelési körzet kialakításának koncepciójával. 1978-ban az Erdészeti és Faipari Egyetemen műszaki doktori címet szerzett, „A zalai gímszarvas-populáció minőségjavításának lehetőségei” című disszertációjával. Majd e témakörben számos szakcikke jelent meg a NIMRÓD-ban, az ERDŐ-ben. Felismerte, hogy Zalában 13–15 éves korban kulminál a legjobb szarvasbikák agancsfelrakása. Valamint azt is,

hogy a hetvenes évektől vált a zalai gímszarvasállomány az ország legjobb minőségű populációjává, benne az aranyérmes és kapitális agancsok legmagasabb arányával. Újdonságként, az összegyűjtött hullott szarvasagancsok évenkénti felmérésével pedig, a zalai szakemberek képet nyerhettek, a trófeabírálatok mellett, a még életben lévő állomány agancsminőségének állapotáról is. Az 1980-as évek elején szorgalmazta a vadászterületek középtávú üzemtervezésének bevezetését, majd kidolgozta annak tematikáját. 1985-ben társszerzőként vett részt a „Gímszarvas és vadászata” című nívós szakkönyv, majd újabb kiadványok megjelentetésében. Önálló kötete pedig „A magyar gímszarvas” címen látott napvilágot 2000-ben. 1980–1986 között meghívott előadóként oktatta a nagyvadgazdálkodást a Gödöllői Agrártudományi Egyetem hallgatóinak.

A rendszerváltáskor, 1990-ben elsőként javasolta a MAVOSZ megyei szervezeteinek önálló Megyei Vadászszövetséggé való átalakítását, és lett Zalában – annak választmányja – első elnöke. Mind a MAVOSZ, majd az újjáalakult Országos Vadászati Védegylet elnökségi tagja is volt. Szintén az elsők között ismerte fel az „idők szavát” abban is, hogy nyitni kell a vadászat megismertetésének és elfogadásának érdekében a civil társadalom felé! Majd ennek példájaként szervezte meg az első megyei vadásznapot Sohollárban, 1990 szeptemberében. Kezdeményezte a Vadászszövetség vadgazdálkodók felé való szolgáltatásainak kiszélesítését egy vadászszékház megvásárlásával, és a Zala-Vadász Kft. létrehozásával, amely a bérvadászatok értékesítésében tevékenykedett, valamint még egy vadászbolt létesítésében is megtestesült. A kft.-t 1993 és 1996 között vezette. Részt vállalt az 1996. évi LV. törvény, azaz az új vadászati jogszabály kidolgozásában, és a megyei vadászterületek újjáalakításában is. Majd 1997-ben minden tisztségéről lemondott és – sajnálatunkra – visszavonult a vadászati közéletől. Erdész-vadász munkásságát életében több kitüntetéssel is honorálták, köztük a Munka Érdemrend bronz fokozata mellett, a Nimród Érem, a Magyar Nemzeti Vadászrend, valamint a Magyar Vadászatért Érdemrem elismerést is elnyerte. Nyugdíjasként kertjének művelésével és hobbiszinten a rododendronok szaporításával foglalatzkodott.

Szeptember 11-én, a zalaegerszegi Göcsej úti temetőben a gyászszertartás kezdetén leánya, Judit megható szavakkal emlékezett meg édesapjáról, felvillantva szakmai pályája mellett azt a szeretetteljes családi közösséget, ami a nagy- és dédpapát otthonában körülvette. A katolikus egyházi szertartás szerinti búcsúztatás után, e szomorú, de szép időjárású napon a híres erdész-vadászt utolsó útjára, nagy részvétel közepette, felesége, leányai, unokái és más hozzátartozói mellett nagy számban egykori munkatársai, barátai, erdész-vadász ismerősei kísérték el. Koporsójára pedig egyik unokája helyezett búcsúlevelet. Sírját végül a gyászolók koszorúi és virágai borították el.

Feiszt Ottó

TISZTELETDIPLOMÁSOKAT KÖSZÖNTÜNK

Ez év szeptember 8-án a Soproni Egyetem Erdőmérnöki Karának 2020/2021. évi ünnepélyes, nyilvános tanévnyitó kari tanácsulása keretében

DR. PÁLL MIKLÓSNÉ (sz. Turmezei Éva) okleveles erdőmérnök, részvénytársaságunk jogelődjének, a Zalai Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság mag- és csemetetermelési előadójának, a zalai nagyüzemi csemetetermelés kimagasló szakemberének és egyik megalapozójának, valamint

ZSUPANEK LAJOS okleveles erdőmérnöknek, a volt Észak-zalai Erdőgazdaság erdőművelési csoportvezetőjének, majd a Zalai Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság szakfelügyeleti osztálya vezetőjének, oklevelük megszerzésének 65. évfordulója alkalmából VASOKLEVÉL tiszteletdíplómát,

HORVÁTH GYÖRGY okleveles erdőmérnöknek, a Zalai Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság volt Műszaki Erdészete vezetőjének

(1982–1991), később a ZalaFurnér Kft., s azt követően az Owi Zala Bt. (Letenye) termelési vezetőjének, majd a Zalaerdő Zrt. igazgatási osztálya előadójának, oklevelük megszerzésének 50. évfordulója alkalmából ARANYOKLEVÉL tiszteletdíplómát adományoztak.

A jeles elismerésekhez szerkesztőségünk gratulál, s további békés, szerető családi körben eltöltött nyugdíjas éveket kíván!

A világkiállítás kapujában

Az Országos Vadásznapi éppen harminc éve Zala megyéből indult útjára, ezért és a jövő évi világkiállítás apropójából a Zalai Vadászati Évadnyitó idén kétnaposra nőtte ki magát. Az augusztus 28–29-én megrendezett eseménysorozaton a hangsúly leginkább a szakmai programokra helyeződött.

AZ ELSŐ NAP a zalaegerszegi termelői piac alapkövetésével kezdődött, ahol dr. Nagy István agrárminiszter mondott ünnepi

múzeumvezetője bemutatta intézményét, és végül, de nem utolsósorban Majthényi László író Vad- és halételek című kötetéből adott ízelítőt a hallgatóságnak.

Kulturális programként dr. Kun Edit festőművész, Szigeti Edit természetfotós és Gyulai Gergely vadászékszer-készítő remekműveiből nyílt kiállítás a zsinagógában. A tárlaton az érdeklődők megtekinthették Hidvégi Béla, a keszthelyi Vadászati Múzeum alapítójának, trófeáit, illetve a 2018. évi Zala megyei rekordsúlyú gímszarvas trófeáját, amelyet elejtője, Tóth János tart az érdeklődők elé.

A pénteki program a Hevesi Sándor Színházban ért véget a Zrínyi 1566 című musical-

és a vadászkamara, valamint a magán- és állami erdészetek közös kompromisszumos javaslatával készítették elő.

Nagy István arról tett bejelentést, hogy ugyancsak ősszel jelenik meg a hatósági trófeabírálat korrigálásáról szóló rendelet, amellyel a vadgazdálkodók a minőségi mellett a mennyiségi gazdálkodást is hatékonyabban valósíthatják meg.

A Zalaerdő Zrt. kezelésében lévő Sohollári-völgyben tartott programon a miniszterelnök-helyettes kifejtette, hogy az Európai Bizottság (EB) a terrorizmus elleni küzdelemre hivatkozva szigorította a fegyvertartás szabályait, de ebben sikerült olyan megoldást találni, amivel elkerülhető a magyar vadászok és fegyvergyűjtők „zaklatása”. Az EB öt évenként lejárttá tenné a fegyvertartási engedélyeket, a magyar megoldás ugyanakkor lehetővé teszi, hogy az engedélyek felülbírálatát a rendőrség öt évenként a saját adatbázisa alapján elvégezze.

Abban azonban még nincs előrelépés, hogy az EB betiltaná az ólomtartalmú lövedékek használatát, ami a magyar vadászok számára életidegen döntés lenne. Rengeteg olyan vadászfegyver van, amely nem hasz-

A Zalaerdő trófeabemutatója a szigeten.

Rosta Gyula vezérigazgató (balra) átveszi a Vadászkamara Aranyérme kitüntetését.

beszédet. Ezt követően a nyitórendezvény keretében adták át a „Bürü” Zalai Vadászati Oktatási Központot a megyei vadászkamara irodájának közvetlen szomszédságában. Az ünnepségen dr. Nádor László, az Országos Magyar Vadászkamara zalai elnöke elárulta, hogy a büri szó vadásznnyelven kis hidat, átjárót jelent. A kamara reményei szerint így köti majd össze a gyermekeket a valós természetismerettel ez a magyar vadfaunát, a vadászfegyverek biztonságos kezelését bemutató interaktív tárlat.

A szakmai program pénteken Zalaegerszeg város Dísztermében folytatódott, ahol Horváth Mihály, a SEFAG Erdészeti és Faipari Zrt. Lábodi Vadásztervezetékének igazgatója az aransakál vadgazdálkodási hatásáról és vadászatáról, Hopp Tamás, a Zalai Gím- szarvasért Alapítvány kuratóriumának elnöke a zalai gímszarvasról beszélt, Tóth Csaba Ph.D, a Helikon Kastélymúzeum – Vadászati Múzeum

lét, amelynek főszerepében Sasvári Sándort láthatták a meghívott vendégek.

SZOMBATON a Hubertus-misével indult a nap, amelyet dr. Márfi Gyula nyugalmazott veszprémi érsek celebrált, segítői dr. Kürnyek Róbert és Major István plébánosok voltak.

Az Országos Vadásznapi ünnepélyesen dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, dr. Nagy István agrárminiszter, dr. Kovács Zoltán, a 2020. évi „Egy a Természettel” Vadászati és Természeti Világkiállítás lebonyolításáért felelős kormánybiztos és dr. Jámber László, az Országos Magyar Vadászkamara elnöke nyitották meg ünnepélyesen.

Semjén Zsolt bejelentette, hogy ősszel új rendelet jelenik meg a vadkárrendezésről, és egyebek mellett beszélt arról, hogy Európa egyik legjobbját a magyar vadászati törvény, amelynek részeként még az ősszel rendeletben szabályozzák a vadkárok rendezésének szabályait, amelyet az agrár-

nálható acélsöréttel, illetve nem vizsgálták még azt sem, hogy milyen hatással van a természetre az acéllövedékek használata – közölte Semjén Zsolt.

Kitért arra is, hogy két vírus komoly károkat okoz a magyar vadgazdálkodásban, az afrikai sertéspestis, illetve a koronavírus. A sertéspestis miatt a kormány méltányos felvásárlási árat biztosít a fertőző betegség veszélye miatt kilótt vaddisznókra, továbbá engedélyezni tervezik a vaddisznók helyett szikaszarvasok tartását a vadkertekben, színesítve ezzel a terítékre szolgáló vadak választékát.

A koronavírus-járvány következményeivel kapcsolatban azt mondta: a határok lezárása és a külföldi vadászok saját hazáinak szabályozása miatt idén ősszel nem tudnak vendégvadászok jönni Magyarországra, ezért indokolt, hogy a vadászoknak tavasszal már biztosított – a turizmushoz és a mezőgazdasághoz hasonló – adókonnyítések tovább éljenek.

Az ifjú vadászok avatója.

▶▶▶ A kormányfőhelyettes jelezte, hogy a hazai és külföldi vadászok engedélyeinek díjai ma már a kamarát illetik, illetve szintén a vadászkamara kezelésébe kerülhetett a hatvani vadászati múzeum.

Nagy István agrárminiszter a trófeabírálati paraméterek újraszabályozása kapcsán azt fejtette ki, hogy a 2037-ig tervezett szakmai munka kereteit a tájegységek vadgazdálkodási terveinek kihirdetéséről szóló rendeletek alapozzák meg, ezek tartalmazzák azokat a határértékeket, amelyek alapján a hatósági trófeabírálat készül. Az eredményes vadgazdálkodás nem valószínűsíthető meg a szakszerűtlen elejtések miatti szankciók nélkül, ezért még idén megjelenik a korrigált trófeabírálati értékeket tartalmazó rendelet.

Az agrárminiszter beszámolt arról is, hogy reagálva a járvány miatt leállt nemzetközi vadászturizmusra, a munkahelyek védelme érdekében kezdeményezte a kormány a hivatásos vadászok munkabérét terhelő munkaadói és munkavállalói járulékok csökkentését. A veszélyhelyzet okozta, gazdaságilag is nehéz időszak ellenére a tárca, a vadászok és a vadgazdálkodók országszerte 40 helyszínen 10 ezer adag vadhússal segítették az egészségügyi dolgozókat.

Kovács Zoltán, a jövő évi „Egy a Természettel” Vadászati és Természeti Világkiállítás lebonyolításáért felelős kormánybiztos – aki jelezte, hogy negatív koronavírus-tesztek és hatósági engedélyek birtokában vesz részt a rendezvényen – egyebek mellett azt mondta: a vírus okozta kihívások ellenére sem állt meg a szervezés.

Megjegyezte: a 70 ezer négyzetméteren megvalósuló kiállítás a világ bármelyik táján megállná a helyét, és olyan terület is hangsúlyt kap majd, mint a vadgasztronómia. Nemzetközi szinten is újdonságnak minősül a hazai kezdeményezésű karitatív vagy segítő vadászati elindítása, amelyben már 1200 magyar vadász 37 millió forintot gyűjtött jótékony célokra.

Kovács Zoltán a vadásznapon jelentette be, hogy megalakították a Magyar Vizslák Világszövetségét, amely a világban is népszerű rövid- és drótszőrű fajtákat egyértelműen Magyarországhoz köti. A hungarikumnak számító magyar fajta tenyésztési, vizsgáztatási paramétereit a Magyar Ebtenyésztők Országos Szövetségével dolgozzák ki, de nemzetközi szervezetekkel is felveszik a kapcsolatot.

Jámbor László, az Országos Magyar Vadász-kamara elnöke a beszédében többek között azt hangsúlyozta, hogy az agrárkamara tavaly

1,5 milliárdot, a kamara pedig saját erőként 2,4 milliárdot tett a vadgazdálkodási alapba, amiből például ifjúsági oktatóközpontot alakítottak ki már tíz megyében, de az ország minden megyéjében lesz hasonló 2022-ig.

A délelőtti hivatalos ceremónia részeként dr. Semjén Zsolt és dr. Jámbor László adták át a vadászati kitüntetések az arra érdemeseknek.

– Magyar Arany Érdemkereszt: **Kuslits István Tamás**, a Tanulmányi Erdőgazdaság területvezető erdész-vadásza,
– Magyar Nemzeti Vadászrend: **Hopp Tamás**, a Zalaerdő Zrt. nyugalmazott erdészeti igazgatója,
– Magyar Természeti-Vadászati Örökségért Érdemkereszt: **Csányi Erika** közigazdász, vadgazdálkodási igazgatási szakirányító,
– Magyar Vadászatért Érdemérem: **Tóth János**, Megyer Vadásztársaság elnöke,
– Hubertus Kereszt gyémánt fokozatú kitüntetés: **Mester András**, a Hegyivadász és a Táltosok Vadásztársaság elnöke,
– Vadászkamara Aranyérme: **Bata János**, a Bata Kereskedelmi és Vadászsztársaság Kft. ügyvezetője,
– Vadászkamara Aranyérme: **Rosta Gyula**, a Zalaerdő Zrt. vezérigazgatója.

A kitüntetések átadását követően a nemrég vizsgát tett 58 ifjú vadászelőjelöltet *prof. dr. Faragó Sándor DSc.*, a Soproni Egyetem professzora vadásszá avatta, *dr. Nádor László*, az OMVK Zalai Területi Szervezetének elnöke és *Pálinkás Róbert*, a Zala Megyei Vadászszövetség elnöke vadásszá fogadta.

Az Országos Agarász Egyesület képviselőjében *Keresztes János* elnök, a Magyar Solymász Egyesület képviselőjében *Prágay István* elnök, illetve a Magyarországi Erdélyi Kopó Klub képviselőjében *Pelczéder Tibor* elnök együttműködési megállapodást írtak alá az ünnepélyes megnyitó utolsó pontjaként. Az együttműködésben az aláíró szervezetek közös célként vállalták a vadászat és a hagyományos vadászati módok népszerűsítését, mint az ember és a természet viszonyának egyik legősibb formáját, együttműködésükkel növelve tevékenységük hatékonyságát.

A kísérő rendezvények között kicsik és nagyok is találhattak kedvükre való. Helyi és távolabbról érkezett termelők kínálták portékáikat, a hagyományos vadászati módokat íjászok, solymászok, a hagyományos vadászati

kultúrát a Zalai Vadász-Alkotók Egyesülete mutatta be. Nagy sikernek örvendett egyebek mellett a vadászkutya-fajtabemutató, az állatsimogatás és a Blaser-fegyverbemutató. Sokan kipróbálták a lézerlövészetet és az íjászatot. A színpadon dr. Kun Edit festőművész egy különleges látványfókésszel és izgalmas falatokkal várta az érklődőket, majd pedig a mozgalmas STIHL-Timbersports bemutató vonzotta oda a látogatókat a színpad mellé.

A kulturális és szakmai programok szünetében áadták a főzőverseny, a vadászkamara által kiírt rajzpályázat, illetve a Zalaerdő Zrt. által kiírt irodalmi pályázat megjelent díjazottjainak nyeresiményét.

A Kossuth-díjas Berecz András mesemondó, népmesegyűjtő és előadóművész úgy tartja, hogy a mesemondó hivatása új életet lehelni a régi mesékbe, hogy a ma embere is értse meg az öregek nyelvét, a maga boldogulására használja a régiek bölcsességét, becslje a ráhagyott örökséget – ennek fényében a hallgatók feszülten figyeltek a művész minden egyes szavára, és megható humorának köszönhetően szem nem maradt szárazon.

Az est fénypontja a Simonpuszta Nemzeti Lovas és Hagyományörző Egyesület által bemutatott Sárkányszív című musical volt Sasvári Sándor főszereplésével.

A programról készült galériánkat a Zalaerdő Zrt. hivatalos Facebook-oldalán tekinthetik meg (facebook.com/Zalaerdo).

Festőművész gasztronómiai akcióban.

Népszerű volt a termelők utcája.

A rendezvény az Egy a Természettel Nonprofit Kft. támogatásával, a 2021-es Nemzetközi Vadászati és Természeti Kiállítás keretében valósult meg.

MTI (blb\ gfp\kvs) – Steyer Edina PR-előadó

Fácántenyésztés – harmadik éve

Zsigárdon 2018-ban egy korábbi vadföld helyén hálóval fedett nevelők, úgynevezett volierek épültek, ahova még abban az évben 2000 vegyes ivarú előnevelt fácán került. A tavalyi évben már 2800 fácánt vásárolt a Nagykanizsai Erdészet, maximálisan kihasználva a tenyésztőtelep létesítési tervdokumentációjában engedélyezett mennyiséget. Széplaki Hunor kerületvezető vadász irányításával kiváló röpképességű, egészséges fácánokat sikerült nevelni.

A megnevelt madarak zömét mindkét évben élővadászként értékesítettük, elsősorban vadásztatással is foglalkozó fácántenyésztő részére, kisebb mennyiséget vásároltak vadásztársaságok és magánszemélyek. Minimális igény

Minden ház köré bekerített kifutó is készült, amelyet a ragadozó madarak elleni védelem miatt hálóval lefedtek, a szőrmés ragadozók ellen a kerítés villanypásztoros elektromos védelmet kapott.

Naposfácán nevelése az előnevelő házban.

volt kihelyezett madár vadászatára, nagyvadász elejtésére érkezett olasz vadászvendégek éltek a lehetőséggel, részükre napközbeni vadászati lehetőséget biztosítottunk.

Két év tapasztalata alapján látszott, hogy a potenciális apróvadász vendégeket más vadászati móddal kell megszólítani, ezért az erdészet elhatározta, hogy az idei évben megpróbál fácán-utónevelőben bokrárszással vagy hajtással hasznosítható vadmadarat is nevelni.

A terv megvalósításához mintegy 6000 példány 7–8 hetes fácánra volt szükség. Májusban néhány alföldi településen megjelent a madárinfluenza, köztük olyan falvakban, ahol az erdészet számára is neveltek volna fácáncsibét. Megbízható helyről csak a tervezett mennyiség felét tudták adni, a másik felét naposcsibe beszerzésével és helyben történő felnevelésével lehetett volna biztosítani. Az így kialakult helyzetben az erdészet mérlegelte lehetőségeit és úgy döntött, hogy képes lesz a teljes projekt megvalósítására.

A naposcsibe fogadásához előnevelőt kellett építeni, amelynek helyszínéül a zsigárdi volier és annak pufferkerítése közti füves terület bizonyult a legalkalmasabbnak. Június elején elkészült az elektromos hálózat, majd megérkezett az Alföldről tíz darab lapra szerelt előnevelő ház a hozzá tartozó elektronikával. A kerületvezető vadász és kollégája a házakat készre építette, ellátta termosztáttal, világítással, infralámpával, etetővel, itatóval.

Utónevelői etető.

Június 23-án a fácántenyésztő leszállított 3000 naposcsibét, amelyet az erdész- és vadászszemélyzet percek alatt elhelyezett az előnevelő házakba, és kezdetét vette a nevelés legkényesebb folyamata. A csibék két hétig szinte állandó felügyeletet igényeltek.

Naponta háromszor kaptak enni, kizárólag tápot. Itatásuk kezdetben szőlőcukorral dúsított kamillateával történt, amellyel együtt a szükséges gyógyszereket és vitaminokat is megkapták. Hetente teljes alomcserét végzett a személyzet. A termosztáttal szabályozott fűtés ellenére különös gondot kellett fordítani a hőmérséklet ellenőrzésére és a szellőztetésre. Eső közeledtekor a kifutóból vissza kellett terelni a csibéket a házakba, mivel a fácán 5 hetes koráig nem ázhat meg. Négy hét után a nevelőházak kissé szűkösnek bizonyultak a madarak számára, fellépett némi taposási kár, de jelentős veszteséget nem szenvedett az állomány, köszönhetően annak, hogy a betegségeket sikerült megelőzni vagy csírájában elfojtani. A 6. hét után a személyzet átrakta a csibéket a két nagy fedett volierbe. Itt már az előző két év tapasztalatát felhasználva folyik a nevelés, augusztus végén át lehetett térni a napi egyszeri, búzával történő etetésre. Szeptember közepén majdnem „kész”, 12 hetes madarai vannak az erdészetnek, vevői érdeklődés esetén akár már novemberben kezdődhet az értékesítés.

Az előnevelő elektromos rendszerének kialakítása további tíz ház elhelyezését biztosítja, így a későbbiekben a 6 hetes turnus alatt 5500–6000 fácán is nevelhető, igény esetén két turnussal ez a szám megduplázható.

Az erdészet fácánnevelési tevékenységének másik újdonságát a felül nyitott volierben történő utónevelés jelenti, amelynek hely-

színe a voliértól mintegy másfél kilométer távolságra Nagykanizsa határában, az egykori éles lőtér területén van. A Kaszó Zrt. támogatása, továbbá a vagyonkezelői és természetvédelmi engedélyek beszerzése után még június hónapban megépült a körülbelül egy

▶▶▶ hektár nagyságú, közelítően ellipszis alakú utónevelő is. A területen fele-fele arányban fűves, valamint bokros részek váltakoznak, utóbbiak bűvőhelyet nyújtanak és a felgalyazást is szolgálják. A három méter magas oszlopokra alul 120 centiméteres fémháló került, amelynek alsó 20 centimétere a földbe van süllyesztve a ragadozók behatolásának megelőzésére. Közvetlenül a fémháló fölé két méter magasságú műanyag volierhálót raktak fel. A kerítést itt is elektromos védelemmel egészítettük ki. A területvezető vadász tíz, tájba illeszkedő, nádfedeles fácánetetőt készített a takarmány esőtől való megóvása céljából, majd egyenletes eloszlásban elhelyezte azokat, továbbá porfürdősavokat is kialakított.

Június 28-án hajnalban megérkezett a 2800 darab 8 hetes, szárnyvágott, előnevelt fácán. A ládából történő kiengedést követően szinte azonnal birtokba vették az utónevelőt, rátaláltak az etetőken elhelyezett takarmányra és ivóvízre, elbújtak a fűben és a bokrok alatt. A szárnyvágás ellenére néhány példány egészen jóróptúnak bizonyult, földről nem, de a bokrok tetejéről indulva képesek voltak néhány nap után kirepülni a nyitott volierből. Mivel a visszautat nem találták meg, a személyzetnek kellett naponta többször visszaterelni őket, amire az egy meglévő kapu kevésnek bizonyult, így rövidesen négy kisebb kapu kialakítása vált szükségessé. Gyakorlatilag a takarmány és víz helyszínre szállítása, a napi kétszeri etetés, reggelenként az utónevelőn kívül elhelyezett csapdák ellenőrzése és a madarak visszaterelgetése jelentette a személyzet feladatát. Betegség nem tizedelte az állományt, az esetenként fellépő hasmenést állatorvosi segítséggel jól kezelte a hivatásos vadász kolléga. Róka és szörmés ragadozó betörését nem észlelték, viszont ragadozó madár gyakran lecsapott, de csak elenyésző veszteséget okozott.

Augusztus közepén a fémháló felett lévő két méter magas műanyag háló lekerült az oszlopokról, így a fácánok mozgása szinte teljesen szabaddá vált. Ezzel párhuzamosan elkezdődött a madarak utónevelőn kívüli etetése is, a tápot elhagyva, kizárólag búzával. Szeptember közepén az állomány zöme még az utónevelőben és közvetlen környezetében tartózkodik, azonban egyre több fácán kerül egyre távolabb, jobbra még 5–600 méteren belül, de lehet velük találkozni akár 8–900 méteres távolságban is. Főleg 8–10 fős kis csoportokban láthatók, de észleltek már harmincas csapatot is kis területen.

Az elkövetkező hetek feladata lesz a vendégkör felkutatása, a terület fácánvadászatra alkalmassá tétele, a vadászat megtervezése mind bokrászás, mind pedig hajtás esetére. A vadászatot a tavasszal vásárolt, jelenleg kiképzés alatt álló német vizsla segíti majd, de szükség lehet további vadászkutyákra is, természetesen a személyzet és külsős hajtók munkája sem nélkülözhető. Öröndetes lenne, ha a Nagykanizsai Erdészet a vadászati év végén nem csak a fácánnevelésről, hanem a fácánvadászattal kapcsolatosan is eredményekről számolhatna be.

Illés György erdészetigazgató

A megszólalók balról jobbra: Pulai Gergő, Cseresnyés Péter, Rosta Gyula, Gál Károly.

VONALHOSSZABBÍTÁS KISTOLMÁCSNÁL

Régóta és sokan tették már fel a kérdést: miért ér véget az erdei vasút szárnyvonala a kistolmácsi településtábla előtt 1 kilométerrel? A választ kevesen tudják, miszerint a mostani végállomásnál hosszú évekkel ezelőtt egy vasúti rakodó működött faanyag-felkészítő teleppel és munkásszállóval, azonban ezeknek régóta nyomuk sincsen már ezen a helyen.

A Mura Program keretében a személyszállítási vonal kistolmácsi szakaszát 1 kilométerrel hosszabbítja meg a Zalaerdő Zrt. 2021 tavaszáig – jelentette be sajtótájékoztatón Rosta Gyula vezérigazgató, Cseresnyés Péter, a térség országgyűlési képviselője, a Mura Program miniszteri biztosa, Pulai Gergő projektvezető és Gál Károly, a Zalaerdő Zrt. vagyongazdálkodási osztályának vezetője 2020. szeptember 18-án, pénteken.

Az elmúlt pár évben – szintén a Mura Programnak, valamint a tulajdonosi tőke-emelésnek köszönhetően – valósult meg a szentpéterföldi feltáróút kerékpározhatóvá tétele, a Budafai Arborétum új fogadóépülete, illetve a Csömödéri Állami Erdei Vasút közparkjának felújítása, köztük a gőzmozdony, Ábel teljes rekonstrukciója.

A projekt utolsó fázisához érkezvén elkezdődtek a kistolmácsi szakasz meghosszabbításának előkészítő fázisai, és a kivitelező cég, az S24 Konzorcium képviselőjében megjelent Pulai Gergő elmondta, hogy a tervek szerint jövő év tavaszán adják át a kész pályaszakaszt. Ehhez a fázishoz tartozik továbbá a Pördefölde–Törösznek–Szentpéterfölde szárnyvonal egy részének a teljes körű átépítése, amit szintén szeretne a Társaság személyszállításra is használni.

A sajtótájékoztatón Cseresnyés Péter és Rosta Gyula is hangsúlyozták, hogy a térség egyre több lehetőséget kínál az idelátogatóknak az aktív kikapcsolódásra, és az egyes programpontokat a fejlesztéseknek köszönhetően össze is tudják kapcsolni a vendégek. Példaként a sajtótájékoztatónak helyet adó Kistolmácsot emelték ki, ahol a Zalaerdő Zrt. is kínál szálláslehetőséget, erdei vasúttal, kerékpárral és gyalog is bejárható a környék, van egy gyönyörű horgásztó, és pár kilométerre található a Budafai Arborétum.

Steyer Edina PR-előadó

A kistolmácsi végállomás épülete közel tíz évvel ezelőtt.

Fiatalok az Egerszeg környéki erdőkért

Erdészarcok rovatunkban ezúttal két fiatal kerületvezető erdészt mutatunk be, mindketten zalai származásúak és a Zalaegerszegi Erdészet kötelékében szolgálnak.

DOMJÁN MARCELL

A zalaegerszegi Alsóerdő kerületben a 28 éves Domján Marcell a kerületvezető erdész, aki a megyeszékhelyen született, az itteni Petőfi Sándor Általános Iskola után a soproni Roth Gyula Gyakorló Szakközépiskolába járt, 2012-ben végzett. Hat évig volt osztályelső, az Országos Szakmai Tanulmányi Versenyen elért eredményei révén eltekintettek a technikus vizsgától.

Édesapja üzemmérnök egy gépipari cégnél, édesanyja ápolónő, két bátyja és egy húga van. Gyermekkorában sok időt

töltött nagyszüleinél Lisperzentadorjánban, ott szerette meg az erdőt minden rezzenésével együtt. Jelenleg az alsóerdei erdészházban él feleségével, Zsófiával, aki környezetvédelmi technikus, és éppen mérnöknek készül. Közös kutyájuk, a két éves olasz vizsla, Avar minden napjukat megszínesíti.

Marcell a technikus képzés után került a Zalaerdőhöz 2012-ben, igaz, előtte már az iskolai gyakorlatait is itt végezte. A korábbi erdészetigazgató, Nagy László vette fel hosszútólóként, majd fél év után beosztott erdészként Zalacsányba került. A

mostani igazgató, Pintér Csaba nevezte ki kerületvezetőnek Alsóerdőn 2015-ben.

– Nagyon örültem a lehetőségnek, szakmai szemmel nagy próbatételnek érzem ezt a területet, hiszen gyakorlatilag „kirakatban van” a városlakók előtt, további érdekessége, hogy nagyon szétdarabolt, ami szintén kihívások elé állít. Annak idején, amikor 2008-ban itt voltam gyakorlaton Szakács Laci bácsi mellett, álmodni sem mertem volna róla, hogy egyszer itt kerületvezető lehetek, és itt lakhatok az erdészházban. Ez számomra óriási megtiszteltetés.

A közel 800 hektáros Alsóerdő kerület nyolc község határát érinti: Zalaegerszeg, Bocfölde, Nagylengyel, Babosdöbréte, Hottó, Böde, Boncodfölde és Alsórajk. Az elszórt területek jellemző fajfajai a tölgy, a bükk, az akác és a fenyő. Ez utóbbinak több faja leginkább az Azáleás-völgyben található, amely egyébként éppen tíz éve lett Zala megye hét természeti csodája közül az egyik, és nem utolsósorban a völgyről írta Marcell a szakdolgozatát is.

A kerület Zalaegerszeghez közel eső része erősen látogatott, mert ide tartozik egyebek mellett a szintén a Zalaerdő kezelésében lévő Azáleás-völgy, az Aranyoslapi-forrás, a Madárerdő-tanösvény, egy erdei tornapálya, illetve a bazitai TV-torony is. Sokan járnak a környékre kirándulni, futni, különféle sportrendezvényeknek (kerékpár, tájfutás, íjászat stb.) ad otthont a terület. A növekvő közjóléti szerep hozta magával azt a feladatot is, hogy Marcell időnként óvodás és iskolás csoportoknak tartson szakvezetést, illetve több alkalommal is bemutatta már az Azáleás-völgyet különböző televíziós stáboknak.

Szabadidejének egy részét leköti Avar, Zsófiával igyekeznek minél többet foglalkozni vele, kutyaiskolába is rendszeresen hordják. Szívesen jár horgászni, de nem úgy, mint a többség, nem magányos farkasként, hanem családdal és barátokkal.

– Nálunk nagyon fontosak a családi összejövetelek, Zsófinak is három testvére van, így mindkét oldalról nagy a család. A közös ünnepeken túl szívesen járunk együtt például horgászni Szentpéterföldre, ha lehetőség van rá, akkor sátrazunk is.

SOÓS KRISZTIÁN

Hatodik osztályos korában, egy alkalommal, amikor egy bükkerdőben sétált a csodaszép ciklámenek között, akkor villant be neki, hogy erdész szeretne lenni. Soós Krisztiánhoz, a Zalaapáti kerület kerületvezető erdészéhez közel 740 hektárnyi terület tartozik Zalacsány, Zalaapáti, Tilaj és Bókaháza község határároknál.

A 33 éves fiatalember Zalaegerszegen született, szülei és két bátyjával Gellénházán laktak. Családjának gyermekkorá-

ban voltak magánerdei és mezőgazdasági területei, így viszonylag korán megismerhette testközelből a szakmát.

Gellénházára járt általános iskolába, a középiskolát és a technikumot ő is Sopronban végezte. Mint említette, nagyon szeretett soproni diák lenni, és nagy örömmel tölti el, hogy életre szóló barátságokat kötött a hűség városában. A középiskola vadászklubjegyűttesében megtanult kürtön játszani, számos vadászrendezvényre jutott így el. Az erdészet által rendezett vadászkatákat követően ma is rendszeresen kürtöl a terítékeken.

Hasonlóan Marcellhez, neki is szerencséje volt a gyakorlati időt a Zalaegerszegi Erdészetnél tölteni, megismerni a kollégákat, a különböző kerületeket.

– Nagy László, az akkori erdészetigazgató a gyakorlati időm végén azt mondta, hogy szeretettel várnak, amikor megkapom a technikus képesítést. Két kerületben is nyugdíjkorhatárhoz közel álltak akkor a kollégák, így szükség volt új munkatársakra. Felvételt nyertem a Soproni Egyetem Erdőmérnöki Karára, így döntenem kellett: munka vagy továbbtanulás? Az előbbi mellett döntöttem, amit azóta sem bántam meg.

A technikum befejezése után így került 2008. július 1-jétől a Zalaerdő Zrt.-hez hosszútólóként, majd Keskeny József mellé beosztott erdészként a Zalaapáti kerületbe.

– Egy esős csütörtöki napon Nagy László erdészetigazgató felhívott, hogy másnap menjek be hozzá az irodába, mert hétfőn

►►► *költözöm Zalacsányba – mondta mosolyogva Krisztián. – Keskeny Józsefnek akkor egy év volt még a nyugdíjig, és ebben az egy évben nagyon sokat tanultam tőle. A kerületet 2010 júliusától vezetem.*

A Zalaapáti kerület közel 740 hektár, és tartozik hozzá egy kiemelt forgalmú rakodó is. Nagy része akác, de vannak bükkösök, cseresek, tölgyesek, fenyvesek és vörös tölgyesek is. Mivel sokféle fafajból áll, ezért sokrétű és alapos munkát igényel. Ezen a területen kanyarog a 3 kilométer hosszú Körtyvélyesi tanösvény is, amely a zalacsányi tó feletti domboldalon található. Az erdészeti munkatársai 2009-ben létesítették.

– *Nagyon jó a kapcsolat a kerületszomszédokkal Zalacsány térségében, és ez kiváló munkakörü légkört teremt – vallja.*

Krisztián családjával – feleségével, Adriennel és három gyermekükkel – Zalaegerszeg csácsbozsoki városrészében él. A legidősebb gyermek, Luca 8, öccse, Bence 6 éves, a legkisebb, Janka pedig 9 hónapos. A két nagyobb szívesen megy édesapjukkal az erdőbe kirándulni, legutóbb például szarvasbőgést hallgattak együtt.

Kevés szabadidejében Krisztián motorozik, néha felesége is elkíséri. Nagyon szereti a hegyeket, a minél kanyargósabb útvonalakat. Adriennel megismerkedésük évében, 2011-ben Erdélyben is jártak együtt, egy hét alatt 2800 kilométert tudhattak maguk mögött.

Kedveli a történelmi témájú könyveket, és a járványidőszak előtt gitározni tanult – a saját és gyermekei örömeire –, azonban egyelőre ezt a tevékenységet szüneteltetni kényszerült.

Steyer Edina PR-előadó

MURA-ERDŐ

Bükkös a hajdani ártéren

Tornyiszentmiklós határában található a Mura-erdőnek nevezett terület, amely több szempontból is ritkaságnak számít Magyarországon. Itt található az országban egyedülálló egykori ártéri bükkös, és a nagyon szép szlavón tölgy jellegű állományok is párjukat ritkítják. A neve kissé megtévesztő, hiszen a Mura folyó innen 1500 méterre húzódik, de ha emléktöredékekből összerakjuk a történetét, magyarázatot kapunk rá.

A terület az Esterházy-uradalomhoz tartozott, és valóban a Murától a Lendva-Kerka összefolyásig több mint 300 hektárt ölelt fel. Értékét az adja, hogy – Bekő Balázs kerületvezető erdész kollégánk nagypapjának elmondása szerint – a vetéshez a makot Szlavóniából hozták szekerekkel, amit aztán „gombos vellákkal” szórták szét a területen. A bükköt is nagy valószínűséggel mesterségesen hozták ide, és második szintnek szánták. A tipikusan domb- és hegyvidéki fafaj a sok csapadéknak és a párás klímának köszönhetően megtalálta életfeltételeit, néhány erdőrészletben uralkodó fafajjá vált, de elegyfajként az egész tömbben megtalálható.

Időközben az országhatár kettévágta a területet és harmada, alig több mint 100 hektár, maradt a magyar oldalon. Szlovén részen ma már nyárasokat látunk, ugyanis a trianoni döntés után a jugoszláv állam bankoknak, fakezéseknek adta a fa-

kitermelés jogát, akik félve a visszacsatolástól minden vágható erdőt kitermeltek. A terület zömét nyárfával ültették be, bizonyára azért, ha „elveszne” a terület, minél kevesebb kár érje őket.

A Letenyei Erdészeti kezelésében a Tornyiszentmiklós 6, 7, 8-as tag erdei található. Az idős állományok kora 125 év, a kocsányos tölgyek közül a szlavón tölgyek kitűnnek egyenességükkel, ágtisztaságukkal és lenyűgöző magasságukkal. A hektáronkénti fatömeg 500–600 m³ közötti. Az erdőterv a bükkös állománytípusokban 110, a tölgyesekben 125 év vágásérettségi kort határozott meg, szinte mindegyikben természetes felújítást előírva. Ebből kö-

vetkezik, hogy a bükkösebb erdőrészletekben az erdőfelújítás vége felé tartunk, a tölgyesekben pedig már elkezdődött a folyamat. Két erdőrészletben (6C, 7D) – kihasználva a 2018 őszi, eddig nem tapasztalt mértékű makktermést, már kivételesen szép tölgyújulatban gyönyörködhetünk, amelynek nagy része szlavón jellegű. Ez tavasszal igazán szembe-tűnő, ugyanis látványosan később fakad, mint a kocsányos tölgyek.

A NATURA 2000 által előírt mikroélethelyeket összevonva, egy 1,44 hektár területű erdőrészletben alakítottuk ki. Ennek az erdőrészletnek a közepén található egy folyamatosan használt rétiszfészek, amely miatt 400 méteren belül csak költési időszakon kívül lehet munkát végezni.

További érdekesség, hogy Barthos Gyula a Mura-erdőt a zalai zerge egyik legutolsó előfordulási helyszínéként említi meg. Feljegyzése szerint 1945 novemberében jelent meg itt egy 3-4 év körüli példány. Szerencsétlen állatot kóbor ebek behajtották a faluba, ahol nekiszaladt egy kerítésnek és elpusztult. Az erdészethez csak 15 centiméter körüli kampója került mindezek bizonyítékaul.

Gyergyák Lajos
erdészeti igazgató

FOTÓK: BEKŐ BALÁZS

Vadászati értekezlet Nagykanizsán

Az élménydús és eredményes szeptemberi szarvasbőgés feltételeinek megteremtése a vadászati szakszemélyzet kiemelt feladata. A Szent Mihály havi bérvadászat során keletkezik a Zalaerdő Zrt. vadászati árbevételének meghatározó része.

Rosta Gyula vezérigazgató köszöntötte az augusztus 12-i szakmai rendezvényen megjelent erdészetigazgatókat, műszaki vezetőket és kerületvezető vadászokat. A vezérigazgató beszámolt az elmúlt időszak vadgazdálkodással kapcsolatos főbb eseményeiről és a következő hónapok vadászati feladatairól.

Páll Tamás, a Zalaerdő Zrt. vadászati felügyelője tájékoztatta a megjelent kollégákat az elmúlt 50 év terítékadatairól, az éves vadgazdálkodási tervek időarányos teljesítéséről. Külön elemezte a vadgazdálkodási ágazat idei költségeinek és árbevételének alakulását, valamint tájékoztatást nyújtott a 2020/2021-es vadászati év tervszámának változásáról. A vadászati felügyelő részletesen ismertette az elkövetkező időszak vadászati rendezvényeit, így az Országos Vadásznapi és a Zalai Vadászok Ünnepélyes Évadnyitó rendezvényét, valamint az október 9-i tizenkilencedik tró-

feaszemlét, amelynek a Szentpéterfüldői Vadászklub előtti rét ad majd otthont. Kitért a vadászati árjegyzékben végrehajtott módosításokra, utalt a vadhús és a vadászati melléktermék piacának szélsőségeire. Előadása végén a balesetvédelmi szabályok, a biztonságos fegyverkezelés, az illendőségre való figyelmeztetés ezúttal is külön hangsúlyt kapott.

Dr. Páll Miklós ellenőrzési osztályvezető az értekezleten beszámolt az ellenőrzési osztály mezőgazdasági területek vadkárelhárítása ügyében tett vizsgálatairól, azok eredményeiről.

Ezt követően Ernszt Tamás vadászati és halászati előadó tájékoztatást nyújtott az afrikai sertéspestis hazai terjedéséről, az elrendelt hatósági intézkedésekről és az ennek során megvalósult sokrétű erdőgazdasági feladatokról. Az előadó megköszönte a vadászati szakszemélyzet betegségmegelőzés érdekében tett aktív közreműködését.

A megjelentek részletes beszámolót hallhattak az Országos Magyar Vadászklub által kiírt 2019. évi vadgazdálkodási pályázati lehetőségről, amelyen Résztvevőtársaságunk 7 sikeres pályamunkával szerepelt. A baki vadászterületen 9,88 hektáron, a lenti vadászterületen 6,80 hektáron, a Nagykanizsa-Bánokszentgyörgy-Letenye vadászterületen 32,11 hektáron létesítettünk zöldtakarmány-keverékes vadföldet, továbbá a lenti vadászterületen 14,70 hektáron egynyári keverékes vadföldet is létrehoztunk. A nagyvad számára idén vadgyümölcsös erdőszegélyt alakítottunk ki 25 erdőrésztben. A ragadozóállomány gyérítése érdekében a Bánokszentgyörgyi Erdészet 4 darab, a Nagykanizsai Erdészet 5 darab csapdát vásárolt. A fenti pályázati célok megvalósítására összesen 6,53 millió forint támogatást kaptunk.

Az értekezlet Reischl Gábor igazságügyi szakértő szakmai előadásával folytatódott. A szakértő az elmúlt esztendő vadkárügyeinek tapasztalatait osztotta meg a megjelentekkel, külön ismertette az eddig kevésbé elterjedt növénykultúrák (pl. mák, kukorrépa) kárérzékenységét.

Kreiner Roland vezérigazgató-helyettes, termelési igazgató felhívta a figyelmet a földalapú támogatással érintett földterületek megfelelő állapotban tartására, továbbá a parlagfű elleni védekezés fontosságára. Ezt követően az Öreglaki Vadfeldolgozó Kft. vadhús-értékesítési tendenciáiról és a vadhúsárak várható változásairól nyújtott tájékoztatást.

A szakmai program a Nagykanizsai Erdészet által kezelt vadászterületen folytatódott, ahol Illés György erdészetigazgató terepi bemutató keretében ismertette a fácánnevelést. Az erdészet-igazgató beszámolt a beruházásokról és a fácán nevelésének részleteiről, majd a kollégák kérdéseire Széplaki Hunor hivatásos vadász válaszolt, megosztva a fácánnevelésben szerzett gyakorlati tapasztalatait. (A fácánnevelésről szóló cikkünk a 6–7. oldalon olvasható – a Szerk.)

Ernszt Tamás
vadászati és halászati előadó

ELISMERTÉK DR. BARÁTH LÁSZLÓT

Szent István király és az államalapítás ünnepe alkalmából számos díjat adott át dr. Nagy István agrárminiszter a Pesti Vigadóban.

„Ma nemcsak Szent Istvánt, az államalapítást, az alkotmányosságot és az új kenyeret ünnepeljük, hanem azokat a kitüntetetteket is, akik kitartásukkal, szorgalmukkal példát állítanak elénk” – fogalmazott az agrárminiszter a közel 140 kitüntetett jelenlétében.

Az Életfa Emlékplakett ezüst fokozatát kapta dr. Baráth László, a Zalaerdő Zrt. nyugalmazott igazgatói osztályvezetője erdészettörténeti kutatásokban, szakmai és helytörténeti kiállítások rendezésében, kiadványok szerkesztésében végzett áldozatos munkájáért!

Szívből gratulálunk!

Szerkesztőbizottság: dr. Baráth László, Bodor György, Ernszt Tamás, Gyergyák Lajos, Illés György, Kreiner Roland, Lukács István, dr. Páll Miklós, Pintér Csaba, Steyer Edina, Varga Attila, Vaski László • Felelős szerkesztő: Kreiner Roland (term. ig.) • Kiadja: ZALAERDŐ Zrt. • Felelős kiadó: Rosta Gyula vezérigazgató – Nyomdai előkészítés: Zalai T-Ma Kiadó Kft. • Nyomtatás: Ziegler-nyomda Kft. • Készült: 420 példányban

Zalaerdő
A ZALAERDŐ ZRT. FOLYOSZÁRMA LAPSÁ

A Zalaerdő Zrt. irodalmi pályázatot hirdetett ez év tavaszán általános iskolások részére „Környezettudatosság a zalai dombok-völgyek között” címmel. A nyerteseket az Országos Vadásznapi és Zalai Vadászati Évadnyitó keretében hirdettük ki augusztus 29-én. A pályázatot Arany-Horváth Zsuzsa, a Zalai Hírlap munkatársa értékelte és zsűrizte. Értékelése alapján a következő helyezések születtek:

PRÓZA KATEGÓRIA

1. Szilvágyi Borbála (Győr, 12 éves)
2. Peresztegi Hanna (Budapest, 15 éves)
3. Horváth Áron (Nagykapornak, 12 éves)

VERS KATEGÓRIA

1. Veilandics Korina (Pápa, 10 éves)
2. Utasi Abigél Kincső (Jászberény, 13 éves)
3. Deutsch Anna (Nagykanizsa, 11 éves)

GRATULÁLUNK!

(Két zalai kötődésű pályázónk alkotásait az alábbiakban olvashatják – a Szerk.)

Deutsch Anna:

MIT AD AZ ERDŐ?

Mit ad az erdő?

Tüzelőt, meleget ad, ha fázom,
Gombát, ehető bogyókat, ha éhezem.
Nyugalmat, békét, ha zajos a lelkem.
Szeretem ezt a mesebeli, nyugodt világot,
Az erdőben szedhető gyönyörű virágot!
Minden évszakban más színben pompázó
Csodálatos erdei fákat,
Madarakat, s a benne rejlő álmot!
Óvd, vigyázz rá, ne szemetelj kérlek,
Így az erdő lakói is tovább élnek!
Nem tudnak ők mit kezdeni az eldobott szeméttel,
A szemetelést mindig előzd meg!
Övjük, szeressük, sokáig ültessünk még erdőt, fákat,
Hogy a jövő nemzedék is láthassa a Csodákat!

(Nagykanizsa, 11 éves)

Horváth Áron:

KÖRNYEZETTUDATOSSÁG A ZALAI DOMBOK-VÖLGYEK KÖZÖTT

A természet szerintem minden embernek a legszebb a világon. Kimenni egy este az erkélyre, hallgatni a madarak hangját, nézni a fákat, ahogy néha-néha belekap lombjukba a szellő... Egyszerűen megnyugtató. Ha jól akarod indítani a napod, menj ki az utcára és fuss pár métert, válj eggyé a természettel! Utána sokkal jobb lesz a közérzeted.

Mivel az apukám erdész, ezért sok mindent tudok én is az erdőről. Számtalan madárnak a fajtáját tudom, a vadállatokat is jól ismerem, vadászni is járunk néha. Valaki azt gondolja erről a tevékenységről, hogy csak az állatok gyilkolásáról szól. Pedig ez nem így van. Este odaérni az erdőbe, gyalogolni, megkeresni a pozíciót, ahonnan szép kilátás nyílik az erdőre és a vadakra egyaránt, ezek is a vadászat részei. Ha sikerült elejteni a vadat, akkor sajnálja a vadász is, de az megnyugtató, hogy kiérdemelten fekszik a lábunk előtt. Apával gombászni is sokat járok, főleg a mostani gombaszezonban. Imádom megtalálni a jó minőségű és finom gombát. Általában délelőtt megyünk, és ha sikerrel járok, ebédre megsütjük, vagy megfőzzük.

A kertünk végében is láthattuk nyár elején a szentjánosbogarak párzását, ami egy gyönyörű természeti jelenség. Az a fény, az a hangulat leírhatatlan. Nagyon sok népmesében is helyet kaptak ezek a csodás kis lények. Régebben sokkal több volt belőlük, de mostanára ez már megváltozott. A bokros, sötét helyeken szeretnek lenni, és csak este tíz, tizenegy felé jönnek elő. A szarvasbögés a kedvencem. Járni egész este az erdőt, és a bőgő bika felé cserkelni... Volt egyszer, hogy láttunk egy, az agancsával együtt kétméteres bikát. Farkasszemet néztünk egymással, 9–10 méterről. Az tény, hogy elég rossz szag van ilyenkor az erdőn az állat miatt, de ez a „szépség szaga” az én fejemben. Ebben az időszakban nagyjából egymás hangját se halljuk meg, annyira hangos az erdő. Egy este, amikor próbáltam elaludni, nem tudtam, mert a házunk feletti kiserdőben éppen bőgött egy.

Horgászni is gyakran járunk apával, ez is a kedvenc elfoglaltságaim közé tartozik. Rendszerint a Balatonra, esetleg a falunk melletti kis horgásztóhoz megyünk. Az utóbbiban tavaly kifogtunk egy 22–23 kilós Amúr nevű halat. Életem egyik legszebb emléke a horgászat kapcsán. A horgászatról is ugyanaz az érzésem és a véleményem, mint a vadászatról. Gyönyörű, röviden és tömören. Néha kicsit unalmas, de ha nagyon sikeresek akarunk

lenni, akkor ez benne van a pakliban. Szerencse, hogy közel lakunk a Balatonhoz, mert a tó körül gyönyörű hegyek vannak, amiknek a nevük összefoglalva „tanúhegyek”.

A crossmotorosoknak és a quadosoknak nem szabadna behajtani az erdőbe, mert megzavarják a vadakat, és nagyon szennyezik a friss levegőt, így odalesz az a csodás érzés, amiről az elején írtam. Ha magunk előtt látunk a bozótból kifutni valamilyen állatot, azt valószínűleg ember zavarta meg. Illetve ha egy járművel egy járatlanabb útra rátérünk, ki tudja, mennyi védett növénynek vetünk véget. Biciklizni nagyon sokan szeretnek, többek közt én is. Főleg Zalában, ahol nagyon sok szép hely van és gyönyörű dombok, völgyek. Emiatt szeretem üzni ezt a sportot. Szerencsére olyan helyen lakunk, ahol 2 perc alatt kint is vagyunk egy szép erdei úton. Ezek mellett persze egészséges is, nagyon el tud benne fáradni az ember. Nyaranként, ha megyünk Nagykanizsára a mamámékhoz, néha ellátogatunk Magyarország egyik legszebb bányatavára strandolni, Gyékényesre, ami ugyan Somogy megyében található, de nagyon közel a megyehatárhoz. Reggel a legszebb, amikor még az emberek nem kavarnak fel a vizet, én mindig nagyon figyelek, hogy ne zavarjam fel a tavat túlságosan. A természetvédelemben még az is beletartozik, hogy a fákat ne vágjuk ki engedély nélkül, ne tépkedjünk ki semmilyen növényt a földből. De ennek ellenére kicsit szomorú, hogy nap mint nap mennyi fát vágnak ki illegálisan az egész világon, vagy mennyi esőerdőt gyútanak fel több legelő és szántóföld reményében. Mennyi madár veszíti el így az élőhelyét... Szörnyű belegondolni. Mennyi ártatlan életnek vége lesz... Emiatt is gyűjtünk szelektíven, és ne dobáljuk el a szemetet, mert ki tudja, hány állat eszi meg a műanyagot a földről, eledelelnek nézve azt...

Védjük meg a természetet, és legyünk a barátai! A saját emlékeimre gondolok, és tiszta levegőjű környezetben szeretnék felnőni, még nagyon sok ember természetszeretettel kérem a felelőtlenebb embereket, vigyázzanak a gyönyörű zalai vidékre, mert nem szeretnék elveszteni ezt a számtalan természeti csodát. Húsz-harminc év múlva természetvédelmi őrként szeretnék dolgozni, hogy minél nagyobb erővel harcolhassak érte.

(Nagykapornak, 12 éves)

Nyolcvan éve történt...

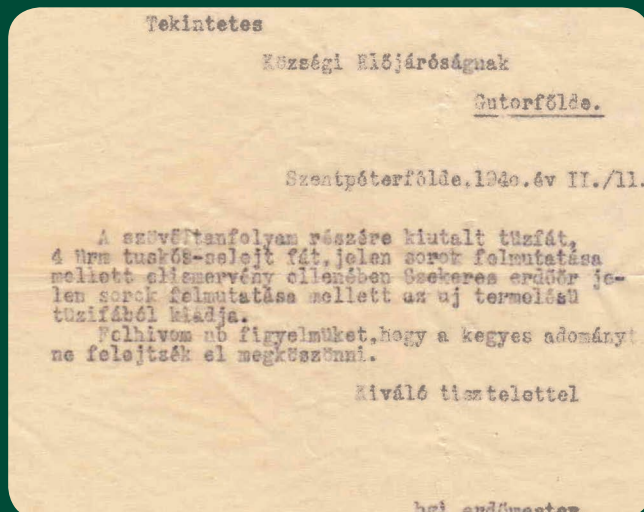
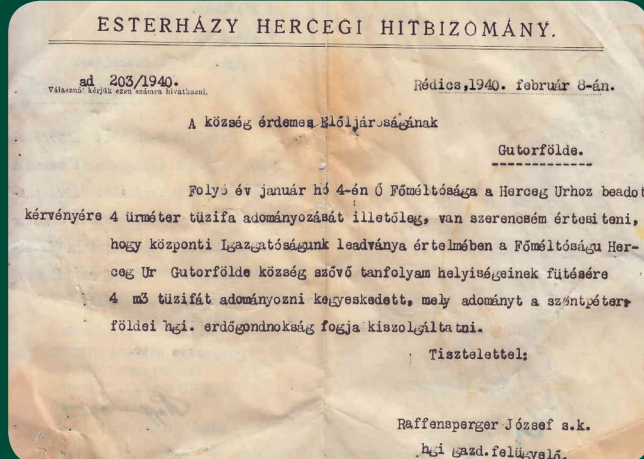
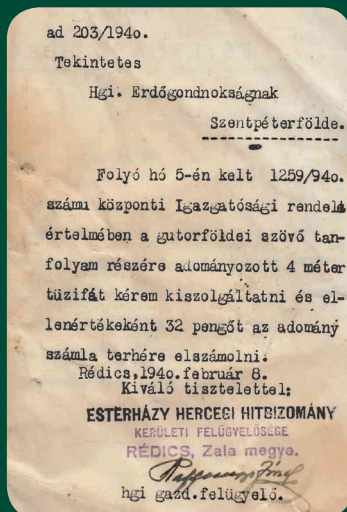
Nyolcvan évvel ezelőtt 1940-et írtak. Éppen csak elkezdődött a II. nagy háború, de Magyarországon az emberek még megszokott életüket élték. Így volt ez Zalaiban is. Sajnos kevesen vannak már azok, akik átélték ezt az időszakot, talán érdekes lesz felidézni néhány akkori eseményt, ami köthető ehhez a vidékhez, ezekhez az erdőkhöz, ahol ma mi vagyunk otthon, mi gazdálkodunk.

Fennmaradt néhány eredeti irat, ami bepillantást enged a mindennapok eseményeibe. Ezek közül választottam most a képeken láthatókat.

Az Esterházy Hercegi Hitbizomány Kerületi Felügyelősége 1940. február 8-án kelt levelében a tűzifaadományról értesítette Gutorföldé község előljáróságát. Egyben elrendelte a szentpéterföldei erdőgondnokságnak az intézkedést, aki három nap (!) múlva ezt meg is tette.

Nincs új a nap alatt. A zalai erdők akkor is segítettek a rászorulókat, ahogy ma is. Ma szociális tűzifának hívják, akkor adományként adták.

Dr. Pál Miklós
ellenőrzési
osztályvezető

PROGRAMAJÁNLÓ

SEPTEMBER-OKTÓBER

- Őszi séta: Erdei séták óvodásoknak és iskolásoknak előzetes bejelentkezés alapján a Nyitnikék (Obornak) és a Zakatoló Erdészeti Erdei Iskola (Csömödér) szervezésében. További információ: Nyitnikék: Povics Noémi (+36-30/5113213, povics.noemi@zalaerdo.hu); Zakatoló: Molnárné Vitális Anikó (+36-30/9338851, vitalis.aniko@zalaerdo.hu)

OKTÓBER 9.

- Trófeakiállítás, Szentpéterföldé. További információ: www.zalaerdo.hu, facebook.com/Zalaerdo.

OKTÓBER-NOVEMBER

- A sokszínű erdő: programok óvodásoknak, iskolásoknak előzetes bejelentkezéssel a Nyitnikék Erdészeti Erdei Iskola szervezésében. További információ: Povics Noémi (+36-30/5113213, povics.noemi@zalaerdo.hu)

OKTÓBER 24.

- Őszköszöntő járat a Csömödéri Állami Erdei Vasúttal. További információ: www.zalaerdo.hu, facebook.com/Zalaerdo; Kaliba Mihály (+36-30/4742146, erdeivasut@zalaerdo.hu)

ŐSZI ISKOLAI SZÜNET IDEJÉN

- Őszi utazás a Csömödéri Állami Erdei Vasúttal. További információ: www.zalaerdo.hu, facebook.com/Zalaerdo; Kaliba Mihály (+36-30/4742146, erdeivasut@zalaerdo.hu)

NOVEMBER 6-8.; 13-15.

- Márton-napi járat a Csömödéri Állami Erdei Vasúttal. További információ: www.zalaerdo.hu, facebook.com/Zalaerdo; Kaliba Mihály (+36-30/4742146, erdeivasut@zalaerdo.hu)

NOVEMBER 28.

- Az erdő kincsei: ünnepváró készülődés a Nyitnikék Erdészeti Erdei Iskolában, Obornakon. További információ: Povics Noémi (+36-30/5113213, povics.noemi@zalaerdo.hu)

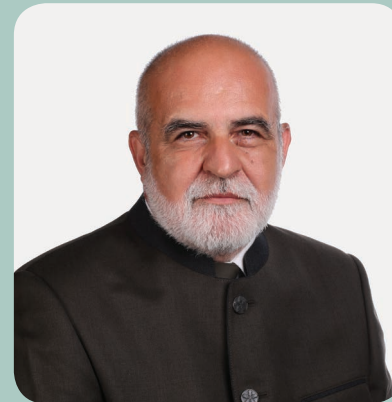
DECEMBER 2-4.

- Mikulájárat óvodai és iskolai csoportoknak a Csömödéri Állami Erdei Vasúttal. További információ: www.zalaerdo.hu, facebook.com/Zalaerdo; Kaliba Mihály (+36-30/4742146, erdeivasut@zalaerdo.hu)

DECEMBER 5.

- Mikulájárat és ünnepváró készülődés Csömödérben a Csömödéri Állami Erdei Vasúttal és a Zakatoló Erdészeti Erdei Iskolával. További információ: www.zalaerdo.hu, facebook.com/Zalaerdo; Kaliba Mihály (+36-30/4742146, erdeivasut@zalaerdo.hu); Molnárné Vitális Anikó (+36-30/9338851, vitalis.aniko@zalaerdo.hu)

A változtatás jogát fenntartjuk! A programok sajtónyilvánosak, további felhasználás céljából hang- és képfelvételek készülhetnek!

Mátrafüreden rendezték az Erdők Hete nyitórendezvényét szeptember utolsó hetében, amelynek keretében átadták az agrárminisztériumi szakmai kitüntetések és az Országos Erdészeti Egyesület által adományozott egyesületi díjakat.

Az Országos Erdészeti Egyesület Küldöttgyűlése kiemelkedő szakmai és egyesületi tevékenységének elismeréseként **Bedő Albert Emlékérmel** adományozott kollégánk, **Nemes Zoltán okleveles erdőmérnök** részére a zalai erdőkben végzett kiemelkedő szakmai és közösségi munkájáért, eredményes tevékenysége évtizedek óta kiterjed az egész országra, sőt élő kapcsolatai révén a Kárpát-medence valamennyi erdőterületére.

Szívből gratulálunk!